

РЕШЕНИЕ

№ 290

гр. Благоевград, 23.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и пети април
през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Лилия Масева

Членове: Анета Илинска
Миглена Кавалова-Шекирова

при участието на секретаря Здравка Янева
като разгледа докладваното от Анета Илинска Въззивно гражданско дело №
20231200500053 по описа за 2023 година

И за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 906703 от 19.07.2022 г., постановено по гр.д. № 9/20 20г.,
РС-Благоевград е :

Осъдил Главна дирекция "ГП" на МВР - гр. София, с адрес: „„„„„, представлявано от директора на ГД на ГП- гр. София да заплати на М. И. М., ЕГН *****, от гр. „„„„„, следните суми:

- **1424,83 лв. /хиляда четиристотин двадесет и четири лева и осемдесет и три стотинки/-** представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд от 201 часа за периода 06.01.2017г. - 02.10.2019г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда /06.01.2020г./ до окончателното погасяване.

- **400 лв. /четиристотин лева/,** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, представляваща общ размер на разноските, дължими за производството по гр. д. № 9/2020г. на РС – гр. Благоевград.

ОСЪДИЛ, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, Главна дирекция "ГП" на МВР - гр. София, с адрес: „„„„„, представлявано от директора на ГД на ГП- гр. София, да заплати по сметка на Районен съд – гр. Благоевград сумата от 256,99 лв. /двеста петдесет и шест лева и деветдесет и девет стотинки/, представляваща държавна такса, дължима за производството по гр. д. №

9/2020г. на РС – гр. Благоевград и разноси за изготвената съдебно-счетоводна експертиза.

С определение № 906986 от 16.12.2022 г., постановено по същото гр.дело, РС Благоевград е отхвърлил молбата на Главна дирекция „ГП“ при МВР по чл. 248 ГПК – като неоснователна.

Срещу това решение е постъпила въззивна жалба от юрк. Д.И., като пълномощник на Директора на Главна дирекция „ГП“ – МВР. Навеждат се конкретни доводи за неправилност и незаконосъобразност на атакуваното решение, като се твърди, че същото е постановено в противоречие с материалния закон и събраните по делото доказателства. Иска се неговата отмяна и отхвърляне на заявените искове. Претендира присъждане на сторените по делото разноси.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е депозиран отговор от адв. Райна Василева, в качеството и на пълномощник на въззиваемия М.. По същество се излагат подробни съображения за неоснователност на жалбата. Формулирано е искане атакуваното решение да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно. Претендират се и разноси.

Благоевградският окръжен съд, като взе предвид събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, срещу съдебен акт, подлежащ на обжалване, от надлежна страна, имаща правен интерес да обжалва решението, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

Благоевградският окръжен съд, при служебна проверка относно валидността и допустимостта на обжалваното решение, на основание чл.269 ГПК намира, че същото е валидно и допустимо.

Разгледана по същество, въззивната жалба е основателна по следните съображения:

Предмет на разглеждане в първоинстанционното производство е осъдителна искова претенция с правна квалификация чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР за сумата от 1424,83 лв., представляваща възнаграждение за положен извънреден труд от 246 часа за периода 06.01.2017г. - 02.10.2019г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда /06.01.2020г./ до окончателното погасяване (съобр. протоколно определение на съда № 906677 от 08.07.2022г. /л. 279 – л. 280 от делото/, с което по реда на чл. 232 ГПК е прекратено частично производството в частта за разликата над 1424,83 лева до първоначалния предявен размер от 1955,70 лева - поради отказ от иска в тази му част).

Ищецът твърди, че в периода 06.01.2017г. - 02.10.2019г., в качеството си на държавен служител съгласно чл. 142, ал. 1 ЗМВР и изпълняващ длъжността „старши полицай“ в ГОДГ при ГПУ Благоевград към РД ГП – гр.Кюстендил е полагал труд при ответника при 12-часови работни смени, предварително определени с график за всеки месец. Заявява, че с оглед заеманата длъжност през горепосочения период полагал труд през нощта

(22:00-06:00 часа), а отработеното работно време се изчислявало сумирано. Твърди се, че извънредният труд не е заплатен изцяло.

Ответникът Главна дирекция „ГП“ – МВР оспорва като неоснователни исковите претенции. Претендира сторени разноски.

Няма спор между страните, че между тях е съществувало служебно правоотношение, по силата на което в исковия период ищецът е изпълнявал длъжността старши полицай, Регионална Дирекция „ГП“-Кюстендил /която е на структурно подчинение към Главна Дирекция „ГП“-София, т.е. в посочения период между страните е съществувало служебно правоотношение, по силата на което ищецът е имал качеството държавен служител в МВР, работещ на смени. Не е спорно между страните и обстоятелството, че ищецът е полагал труд през нощта в исковия период – във времето от 22.00 ч. до 06.00 ч.

От заключението на назначената съдебно-счетоводна експертиза, се изяснява, че : за процесния период (06.01.2017г. - 02.10.2019г.) ищецът е работил на смени - първа смяна от 06:00ч. до 18.00ча. и втора смяна - от 18:00 ч. до 06:00 часа; имал е положен труд и в условията на 24 часово дежурство – дневно и нощно, като е имал и положени часове по индивидуални заповеди за празнични дни и дежурства по конкретни мероприятия; че за този период ищецът е положил общо 1408 часа нощен труд за времето от 22.00 часа до 06.00 часа, като за положения нощен труд е получил допълнително заплащане в размер на 0,25 лв. на час; че ответникът не е извършвал приравняване на часовете нощен труд с коефициент 1,143 към дневен труд и не е заплащал допълнителни възнаграждения за извънреден труд по платежни бележки. Изяснява се, че положеният от ищеца нощен труд, преизчислен в часове с коефициент 1.143 и приравнен към дневен е 1609 часа за процесния период (06.01.2017г. - 02.10.2019г.). Разликата между отчетените заплатени часове и преизчислените такива е 201 часа, които се явяват извънредни, тъй като ищецът за всеки отработен месец е отработил редовното си работно време, по което му са се заверявали трудовият стаж и трудовата книжка. Става ясно, че brutната сума, която се получава от извършеното преизчисление на положения нощен труд в дневен с коефициент 1,143 за процесния период (06.01.2017г. - 02.10.2019г.), е в размер на 1424,83 лв.

Спорно по делото между страните е дали при определянето на възнаграждението на ищеца на нощния труд, през процесния период, са приложими Кодекса на труда и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, съгласно които при сумирано изчисляване на работното време 7 часа нощен труд се приравняват на 8 часа дневен труд, за да се достигне до заявения в исковата молба коефициент от 1,143/чл. 9, ал. 2 от Наредбата/.

Първоинстанционният съд приел, че и по отношение на служителите в ГД ГП - МВР, полагащи нощен труд, следва да се прилага и същите да се ползват от специалната уредба на НСОПЗ, която предвижда преобразуване на нощния труд в дневен при сумирано изчисляване на работното време. Това следвало да стане с коефициент, който е равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време,

установено за подневно отчитане за съответното работно място или длъжност. Нормалната продължителност на дневното работно време при подневно отчитане е осем часа, а работното време през нощта, при същите условия, е седем часа, което значи, че коефициентът е 8/7 или 1.143. За всеки отработен месец служителят получава договореното трудово възнаграждение и само при наличие на извънреден труд, отчетен в края на периода /в случая на тримесечие/, за него се заплаща увеличение от 50 %. Възнаграждението за извънреден труд става дължимо в края на отчетния период.

Районният съд направил краен извод, че предявеният осъдителен иск за заплащане на допълнително възнаграждение за положен от ищеца извънреден труд за процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява доказан по основание и е доказан по размер, доколкото е установено чрез приетата и неоспорена ССЕ, че в исковия период ищецът е положил нощен труд, който преизчислен на дневен с коефициент 1.143 формира разлика, които часове се явяват извънреден труд и следва да се определи допълнително възнаграждение за извънреден труд в размерите по заключението на експерта.

По въпроса: намира ли приложение нормата на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата за положения от ищеца нощен труд за процесния период, **въззивният съд излага следното:**

Както се установи, а и не е спорно по делото, ищецът е държавен служител, а статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 се урежда със ЗМВР, който специален закон регламентира служебните правоотношения на тези служители.

Съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Според ал. 3 на същата разпоредба за работещите на 8, 12 или 24 часови смени се установява сумирано изчисляване на работното време за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22, 00 и 6, 00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

В обобщение следва изводът, че за разлика от чл. 140, ал. 1 КТ, в която норма е предвидена максимална продължителност на нощния труд за лицата работещи по трудови правоотношения - 7 часа, в специалния закон /ЗМВР/ е налице изрична материално правна разпоредба, регламентираща максималната продължителност на нощния труд за полицейските служители - 8 часа. От изложеното следва, че е поставен знак за равенство между максималната продължителност на полагания от служители на МВР дневен и нощен труд, а именно 8:8. Разликата в уредбата относно продължителността на нощния труд за държавните служители в МВР, работещи на смени по специалния ЗМВР, в сравнение с КТ, се дължи на специфичните обществени отношения, които регламентира ЗМВР, респективно на спецификата на работата и преследваните цели по чл. 2 от ЗМВР, съгласно който - Дейността на МВР е насочена към защита на правата и свободите на гражданите,

противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението. Именно спецификите и високата степен на риск е преценена от законодателя, като в полза на тези служители са правно регламентирани редица социални придобивки, от които не се ползват лицата, работещи на трудово правоотношение.

По изложената аргументация и след като се съобразят целите на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, а именно извършване на преизчисляване на нощния труд с коефициент 1.143, за да бъде изравнен същия с дневния такъв, следва извода, че доколкото правната регламентация на ЗМВР не урежда различна продължителност на дневния и нощния труд не е налице правно основание за преизчисляване на положения от ищеца нощен труд от 8 часа на смяна в дневен такъв. При преизчисляване на положен нощен труд от 8 часа с коефициент 1.143 се получава 9.144, тоест ще се получи разминаване между продължителността на полагания от служителите на МВР дневен и нощен труд, който резултат е в колизия с целите на чл. 9, ал. 2 от процесната наредба.

За пълнота следва да се отбележи и следното: Материалноправната разпоредба на чл.140, ал.1 КТ, регламентираща максимална продължителност на нощния труд до 7 часа, не намира приложение за служителите на ГД ГП - МВР, тъй като за последните в специалния закон, в частност чл. 187, ал. 3 ЗМВР, е налице изрична правна регламентация на максималната продължителност на нощния труд до 8 часа.

На следващо място в чл. 188, ал. 2 ЗМВР е прието, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00 ч., се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда. Логическото тълкуване на цитираната норма, обаче, обуславя извода, че това препращане е само към Глава XV от КТ – „СПЕЦИАЛНА ЗАКРИЛА НА НЯКОИ КАТЕГОРИИ РАБОТНИЦИ И СЛУЖИТЕЛИ“. Нормата на чл. 140, ал. 1 КТ е в Глава VII „РАБОТНО ВРЕМЕ И ПОЧИВКИ“, респективно същата не намира приложение за служителите на МВР.

Съгласно нормата на чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е прието, че на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение. В алинея 2 са посочени и предпоставките за изплащане на тези допълнителни възнаграждения, а именно прието е, че условията и редът за изплащане на допълнителните възнаграждения по ал. 1 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер – с негова заповед.

При тази формулировка на чл. 179, ал. 1 и ал. 2 ЗМВР, следва извода, че

за да се изплати допълнително възнаграждение за положен нощен труд, е налице необходимост от приета наредба, уреждаща условия и реда за изплащането му и заповед на Министъра на вътрешните работи, която индивидуализира размера на това допълнително възнаграждение. По този механизъм, видно от приложената по делото Заповед на Министъра на вътрешните работи, е определено допълнително възнаграждение в размер на 0.25 стотинки за всеки час положен нощен труд от ищеца и всеки служител на МВР.

За да е налице правно основание за преизчисляване на положения от ищеца нощен труд следва да се изпълни със съдържание същият механизъм, а именно наредба, уреждаща условията и реда за изплащане на допълнителното възнаграждение, чрез преизчисляване на нощния труд и заповед на Министъра на вътрешните работи, регламентираща размера му.

Действително в чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. /отм. 02.08.2016г./ е било налице предвидено конвертиране на положения от служителите на МВР, в т.ч. тези на ГД ГП, нощен труд, като е прието при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период да се преизчислява с коефициент 0,143. Тази Наредба е отменена 02.08.2016г., като през процесния период е действала Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР /обн. ДВ, бр. 60 от 2.08.2016 г., в сила от същата дата/. В същата обаче, липсва изрична разпоредба, съответстваща на чл. 31, ал. 2 от отменената Наредба от 2014г., но това е въпрос на законодателно решение, а не празнота в закона. Това конвертиране не е залегнало и в другите Наредби, а именно Наредба № 8121з-592/25.05.2015г. и действащата Наредба № 8121з-36/07.01.2020г.

В случай, че се извърши такова преизчисление на часовете положен нощен труд, служителите на ГД ГП - МВР ще бъдат поставени в привилегировано положение в сравнение с лицата, полагащи труд по трудови правоотношения, доколкото за разлика от последните ще получават две различни допълнителни възнаграждения за положения от тях нощен труд, на две различни правни основания / по 0.25 стотинки на час въз основа на заповед на Министъра на вътрешните работи и преизчисляване на същите тези часове с коефициент 0.143 /.

Съдът счита, че няма неравностойност на положението спрямо работещите, за които се прилага КТ и издадените въз основа на него нормативни актове, тъй като поради специфичния статут на държавните служители, работещи по ЗМВР, е създадена специална нормативна уредба съдържаща редица привилегии заради и в съответствие със специфичния труд, който полагат, поради което и работното им време се организира по специално уреден ред в нарочно издадени за целта нормативни актове. Очевидно е, че специалната регламентация е създадена, за да компенсира особената тежест на полагания нощен труд на работещите в публичния

сектор полицаи и пожарникари.

Затова и постановеното решение на СЕС от 24.2.2022 г. по дело С-262/20 не е основание за друг извод, предвид т. 1 от него, с която изрично е решено, че член 8 и член 12 от Директива 2003/88 ЕО на Европейския парламент и на съвета от 4 ноември 2003 година, относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работещите в публичния сектор като полицаи и пожарникари да е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня; както и че при всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд.

Различни от направените от БЛОС в настоящия акт, изводи не произтича и от т. 2 от решението на СЕС, според която членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел и е съразмерна на тази цел. Безспорно е, че високата обществена значимост на полаганият труд от полицаите и пожарникарите и правомощията им за защитата на гражданите, противодействие на престъпността, защита на националната сигурност, опазване на обществения ред и пожарна безопасност и защита на населението, установени в ЗМВР, обосновават съразмерност на законодателната уредба, предвиждаща полагането на 8 часов нощен труд.

С ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 1/2020, Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия прие, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Гореизложената аргументация обуславя извода, че исковата претенция следва да бъде отхвърлена, като неоснователна, тъй като не е налице правна регламентация за преизчисляване на положения от ищеца, като служител на ГД ГП - МВР нощен труд с коефициент 0.143. В тази насока е и практиката на ВКС, така в решение № 197 от 07.10.2019 г. по гр. д. № 786 / 2019 г., IV ГО на ВКС постановено по реда на 290 ГПК и решение № 55/ 07.04.2015 г. по гр. д. № 5169/ 2014 г., III г. о, е прието, че работното време на държавните служители в МВР се отчита по специален ред, което прави недопустимо

аналогичното приложение на законите за държавните служители в гражданските ведомства, включително конвертиране на часовете труд, положен през нощта, в дневни часове.

Исковата претенция е изцяло неоснователна по-горните съображения, като въззивната жалба като основателна следва да се уважи.

Неоснователността на главния иск обуславя извода за неоснователност на акцесорната искова претенция с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за процесния период преди депозиране на исковата молба.

Първоинстанционното решение следва да се отмени - като неправилно и незаконосъобразно, а заявените от ищеца искиви претенции отхвърлени като неоснователни.

По разноските:

При този изход на правния спор с правна възможност да претендира разноски разполага единствено въззивника. Поискано е присъждането на юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции и платената държавна такса за настоящата инстанция. Юрисконсултското възнаграждение се определя съгласно чл.78, ал.8 от ГПК, като не може да надвишава максималния размер за съответния вид дело предвид чл.37 Закона за правната помощ. Съгласно чл.25, ал.1 Наредбата за заплащането на правната помощ за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 300 лева. Предвид фактическата и правна сложност на правния спор, както и извършените от процесуалния представител на жалбоподателя процесуалния действия по делото, настоящата въззивна инстанция определя по 100 (сто) лева за всяка инстанция като размер на дължимото на жалбоподателя юрисконсултско възнаграждение. Заплатената от въззивника държавна такса за настоящото производство в размер на 28, 46 лв. също следва да се възложи в тежест на въззиваемата страна, доколкото представлява разноски, направени от страна, в чиято полза е разрешен правния спор. Следователно в тежест на въззиваемия следва да се възложи сумата от 228, 46 лв., представляващи държавна такса за въззивната инстанция (28,46 лв.) и юрисконсултско възнаграждение (по 100 лева за всяка инстанция).

Предвид разпоредбата на чл.83, ал.3 ГПК и дадените в т.23 от тълкувателно решение №6 от 06.11.2013 г., постановено по тълк. дело №6 по описа за 2012 г. на ОСГТК на ВКС задължителни указания, дължимата държавна такса за разглеждането на делото пред първа инстанция и разноските за вещо лице следва да останат за сметка на бюджета на съда, доколкото въззиваемият е държавен служител в ГД ГП - МВР и е освободен от заплащането им дори при отхвърляне на исковите претенции, каквото се постановява с настоящото решение на съда.

Мотивиран от горното, БлОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 906703 от 19.07.2022 г., постановено по гр.д. № 9/2020г. по описа на РС-Благоевград ,

вместо което ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените осъдителни искове с правно основание по чл.178, ал.1, т.3 вр. с чл.187, ал.5 ЗМВР и чл. 86 ЗЗД от М. И. М., ЕГН *****, от гр. ,,,,, , против Главна Дирекция „ГП“ – МВР, представлявано от директора на ГД на ГП- гр. София, със седалище и адрес на управление: ,,,,,,,, , за заплащане на сумите, както следва:

- 1424,83 лв. /хиляда четиристотин двадесет и четири лева и осемдесет и три стотинки/- представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден труд от 201 часа за периода 06.01.2017г. - 02.10.2019г., получен в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1.143,

ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда /06.01.2020г./ до окончателното погасяване и

сторените по делото разноски.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 вр. ал.8 от ГПК, М. И. М., ЕГН *****, от гр. ,,,,, , да заплати на Главна Дирекция „ГП“ – МВР, със седалище и адрес на управление: ,,,,,,,, , сумата от 228,46 лв. (двеста двадесет и осем лева и четиридесет и шест ст.), представляваща направени пред двете съдебни инстанции разноски за юрисконсултско възнаграждение и държавна такса за въззивното производство.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____